

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

**Матеріали всеукраїнської науково-
практичної конференції викладачів
та фахівців-практиків**

ОХОРОНА ПРАЦІ: ОСВІТА І ПРАКТИКА

**XI Всеукраїнської науково-
практичної конференції курсантів,
студентів, аспірантів та ад'юнктів**

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Львів - 2021

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, АНГЛІЙСЬКОЮ ТА
ПОЛЬСЬКОЮ МОВАМИ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*Всеукраїнської
науково–практичної конференції
викладачів та фахівців–практиків*

**ОХОРОНА ПРАЦІ: ОСВІТА І
ПРАКТИКА**

*та
XI Всеукраїнської
науково–практичної конференції
курсантів, студентів, аспірантів та
ад'юнктів*

**ПРОБЛЕМИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ОХОРОНИ ПРАЦІ**

Львів – 2021

Голова:	Андрій КУЗИК – проректор з науково-дослідної роботи ЛДУБЖД, д.с.-г.н., професор
Заступники голови:	Олександр АЗЮКОВСЬКИЙ – перший проректор Національного технічного університету "Дніпровська політехніка"(НТУ «ДП»), кандидат технічних наук, професор. Василь ПОПОВИЧ – начальник навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУ БЖД, доктор технічних наук, професор;
Члени оргкомітету:	Дмитро МАТВІЙЧУК – головний редактор науково-виробничого журналу «Охорона праці»; Василь ГОЛІНЬКО – завідувач кафедри охорони праці та цивільної безпеки НТУ «ДП», доктор технічних наук, професор; Василь КОВАЛИШИН – завідувач кафедри ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій ЛДУ БЖД, доктор технічних наук, професор. Наталія БОРОДІНА – професор кафедри технології навчання, охорони праці та дизайну БІНПО, доктор технічних наук, старший науковий співробітник; Орислава ГОРНОСТАЙ – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУ БЖД, кандидат технічних наук, доцент; Ярослав ІЛЬЧИШИН – викладач кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУБЖД, кандидат педагогічних наук. Марта ЛАБАЧ – завідувач кафедри українознавства, кандидат філологічних наук, доцент; Володимир МАРИЧ – старший викладач кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУ БЖД, кандидат технічних наук; Ольга МЕНЬШИКОВА – заступник начальника навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУ БЖД, кандидат фізико-математичних наук, доцент; Олександр МИРУС – завідувач кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУ БЖД, кандидат хімічних наук, доцент; Оксана СТАНІСЛАВЧУК – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУ БЖД, кандидат технічних наук, доцент; Галина ТЕЛЕГІНА – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУ БЖД, кандидат медичних наук, доцент; Інга УРЯДНИКОВА – доцент кафедри технології навчання, охорони праці та дизайну БІНПО, кандидат технічних наук, доцент; Сергій ЧЕБЕРЯЧКО – професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки НТУ «ДП», доктор технічних наук, професор; Олена ЯВОРСЬКА – професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки НТУ «ДП», кандидат технічних наук, доцент.

ОРГАНІЗАТОРИ ТА ВИДАВЦІ	Львівський державний університет безпеки життедіяльності
	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
	Науково–виробничий журнал «Охорона праці»
Друк на різографі	Назарій ПЕТРОЛОК
Технічний редактор, комп'ютерна верстка та відповідальний за друк	Микола Фльорко
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:	ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007
Контактні телефони:	(032) 233-24-79, тел/факс 233-00-88
«Охорона праці: Освіта і практика», «Проблеми та перспективи розвитку охорони праці»: 36. наук. праць Всеукраїнської науково–практичної конференції викладачів та фахівців–практиків та XI Всеукраїнської науково–практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів – Львів: ЛДУ БЖД, 2021. – 251 с.	
Збірник сформовано науковими матеріалами Всеукраїнської науково–практичної конференції викладачів та фахівців–практиків «Охорона праці: освіта і практика» та XI Всеукраїнської науково–практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів «Проблеми та перспективи розвитку охорони праці».	
Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:	
Секція 1. «ОХОРОНА ПРАЦІ: ОСВІТА І ПРАКТИКА»	
Перспективи розвитку напряму "Охорона праці" в сфері освіти	
Діджиталізація освітнього процесу та інформаційного простору за напрямом «Охорона праці»	
Інтерактивні методи навчання при викладанні дисциплін за напрямом «Охорона праці»	
Формування ризик–орієнтованого мислення у здобувачів освіти та у працівників підприємств системи управління охороною праці.	
Оцінка ризиків	
Практичний досвід з охорони праці на підприємствах	
Секція 2. «ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ»	
Стан і перспективи удосконалення системи управління та нагляду за охороною праці і промисловою безпекою	
Профілактика виробничого травматизму	
Технології контролю і захисту від шкідливих і небезпечних виробничих та екологічних чинників	
Забезпечення безпеки і гігієни праці у підрозділах силових та спеціальних структур	
Новітні інформаційні технології як інструмент підвищення рівня промислової безпеки	
Культура та психология праці	
Математичні моделі в охороні праці	
© ЛДУ БЖД, 2021	
Здано в набір 14.04.2021. Підписано до друку 21.04.2021. Формат 60x84 ^{1/3} . Папір офсетний. Ум. друк. арк. 15,5. Гарнітура Times New Roman. Друк на різографі. Наклад: 100 прим. Друк: ЛДУ БЖД вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007. ldubzh.lviv@mns.gov.ua	За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передруковуванні матеріалів посилання на збірник обов'язкове.

Вакуліч Ірина, Станіславчук О.В.	
СУЧASNІ УМОВИ ПРАЦІ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	201
Гармата М.В., Городник Ю.Т., Тимошук С. В.	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ У ТУРИСТИЧНИХ ПОДОРОЖАХ	202
Горбенко В.С., Руденко Ю.В., Шароватова О.П.	
ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ У ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦЯ З ОХОРОНІ ПРАЦІ	205
Дементьєва А.О., Пищикова О. В., Янова Л. О.	
ПСИХОЛОГІЯ ПРАЦІ ЯК ОСНОВА УСПІШНОЇ ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	208
Катеринич Н.В., Лапшин О.Є., Пищикова О. В., Янова Л. О.	
ДОСЛІДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛАУ ПІДПРИЄМСТВ	210
Коваленко Я.В., Марич В. М.	
ВПЛИВ СПОСОБУ ЖИТТЯ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	212
Коровай Ю., Станіславчук О.В.	
СОЦІАЛЬНІ ФОБІЇ ЯК ШКІДЛИВІ ВИРОБНИЧІ ЧИННИКИ	214
Кучма С., Станіславчук О.В.	
МОБІНГ ЯК ЛАТЕНТНА ФОРМА ВИРОБНИЧОЇ НЕБЕЗПЕКИ	216
Мезіан Р.Ю., Безсонний В.Л.	
КУЛЬТУРА ТА ПСИХОЛОГІЯ ПРАЦІ – ЯК ФУНДАМЕНТ ВИРОБНИЧОЇ БЕЗПЕКИ	218
Мисліборський В.В., Романіціна О.В.	
ІНЖЕНЕРНА ПСИХОЛОГІЯ В СИСТЕМІ ПОЛІПШЕННЯ УМОВ ПРАЦІ	220
Полодюк О.В., Горностай О.Б.	
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ОХОРОНІ ПРАЦІ У ЗБЕРЕЖЕННІ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ	222
Скриль Т.І., Нерета В.В., Фірман В.М.	
ОСОБЛИВОСТІ БЕЗПЕКИ У ВЕЛОТУРИЗМІ	224
Ткачук М. М., Фірман В.М.	
АНТРОПОГЕННИЙ ЧИННИК І БЕЗПЕКА В ГОРАХ. ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ	227
Хомич Ю.В., Третяк О.І.	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ м. ЛЬВОВА	230

Україна перебуває на початковому етапі розвитку інклюзивного туризму. Більшість міст України не є доступними для людей з обмеженими можливостями. Але головним завданням суспільства та держави є створення умов для відновлення здоров'я, цілковитої соціалізації та успішного розвитку будь-якої людини, у тому числі з інвалідністю.

Список використаних джерел

1. Конституція України [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://kodeksy.com.ua/konstitutsiya_ukraini/statja-45.htm
2. Закон України Про туризм [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%82%D1%80#Text>
3. Закону України Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12#Text>
4. Статистика UNWTO [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://tourlib.net/wto/WTO_highlights_2019.pdf
5. Wikipedia[Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
6. Белей А. Курсова робота «Розвиток інклюзивного туризму у Львівській області» ЛНУ 2020

УДК 331.446

СУЧАСНІ УМОВИ ПРАЦІ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Вакуліч Ірина

Станіславчук О.В., к.т.н., доцент, доцент кафедри

промислової безпеки та охорони праці

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

За даними дослідження Вищої школи економіки[1], 70% педагогів хоча б раз ставали жертвами насильства і цікування від учнів. Переважно бажання підвищити авторитет в очах однокласників штовхає їх до проявів агресії. Також встановлено, що удвічі частіше піддаються булінгу педагоги з важким матеріальним становищем. Як захищатися вчителю від проявів цікування у педагогічних закладах освіти не вчать. Захистити як вчителя, так і дитину від такої психологічної атаки надзвичайно складно.

До причин виникнення та проявів булінгу в школі можна віднести професійне та психологічне вигорання педагогів, яке розвивається внаслідок прагнення вчителя відповісти сучасним високим вимогам, що динамічно зростають. Не найвища зарплата, величезна відповідальність і навантаження: часто в класі на одного вчителя припадає 35 дітей і більше. Необхідно додати також нескінченну кількість планів, звітів, вимога показати певний навчальний, методичний, виховний результат, роботу на півтори-два ставки, відчуття вседозволеності у дітей. Все це й сприяє зривам та професійному вигоранню. Не можна не враховувати серед причин проявів булінгу і психологію сучасного учня. Наявність у кожного з них камери, можливість заробити авторитет у соціальних мережах серед своїх однолітків і не тільки, відчуття вседозволеності штовхають їх до таких вчинків як цікування, і не тільки однокласників, а й вчителів - особливо, якщо вчитель не може захистити себе.

Проблему може вирішити лише комплексний підхід: гідна зарплата, комфортні, сучасні умови праці та почуття захищеності.

Професійне вигорання - це не порожні слова, а реальний факт. Тому необхідно створити профілактичну систему заходів підтримки, професійної реабілітації вчителів на основі результатів дослідження негативних факторів, які впливають на роботу педагогів. Це повинно бути державним завданням.

Список використаних джерел

1. Свир М. Травля педагогов: причины агрессии школьников. [Електронний ресурс]. URL: [<https://pedsovet.org/article/boremsa-s-nasiliem-v-skole-kak-ostanovit-travlu-pedagogov>].

УДК 338.48:21(477.86)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ У ТУРИСТИЧНИХ ПОДОРОЖАХ

Гармата М.В, Городник Ю.Т

**Тимошук С. В., к.х.н., доцент, доцент кафедри безпеки життедіяльності
Львівський національний університет ім. Івана Франка**

Туристична галузь у ХХ-ХХІ столітті вважається однією з перспективних і динамічних галузей світової економіки. Розвиток цього виду діяльності сприяє покращенню рівня і якості життя громадян. Туризм – тимчасовий виїзд особи з місця проживання в оздоровчих, пізнавальних, про-